

MUNI
ECON

Zadání projektu

MKR_EARR Environmentální aspekty regionálního rozvoje

Ing. Dominika Tóthová, Ph.D.

dominika.tothova@econ.muni.cz

Cíle projektu:

- Analyzovat současný stav vybraného města a zázemí z hlediska socioekonomického vývoje a environmentálních aspektů
- Identifikovat klíčové problémy a výzvy v oblasti udržitelného rozvoje
- Navrhnout konkrétní opatření a strategie k jejich řešení a zohlednit přitom ekonomické, sociální a ekologické aspekty udržitelného rozvoje
- Ekonomicky posoudit návrh rozvojových opatření
- Připravit souhrnnou strategii a prezentaci

Zadání projektu

- Každý student zpracovává sám
- Výběr území – město ORP (každý jiné) – NE krajské město
- Odevzdání do Odevzdáárny – termín uveden v interaktivní osnově daného studijního bloku
- Odevzdává se vždy celá dosavadní práce
- Body a zpětná vazba v poznámkovém bloku
- Presentace a obhajoba na konci semestru

Zadání úkolu 1

Základní charakteristiky území

- 1) Základní geografická, demografická a ekonomická analýza oblasti
- 2) Analýza environmentální situace
  - a) Posouzení současného stavu z hlediska kvality ovzduší, vodních zdrojů, biodiverzity a odpadového hospodářství
  - b) Identifikace klíčových problémů a výzev - hlavní environmentální výzvy, kterým oblast čelí (např. znečištění, nedostatek zelených ploch, nadměrná doprava, energetická náročnost)
- 3) Vazba na další strategické dokumenty v území
- 4) SWOT analýza udržitelného rozvoje vybraného území

Podrobné instrukce k jednotlivým bodům

Základní charakteristiky území

1) Základní geografická, demografická a ekonomická analýza oblasti

– Geografická charakteristika

- Poloha: Kde se území nachází? Jaké jsou jeho přírodní a administrativní hranice?
- Typ území: Je to město, vesnice, průmyslová oblast, venkovská krajina, chráněné území?
- Přírodní podmínky: Nadmořská výška, klima, typ krajiny (hory, nížiny, říční nivy).

– Demografická charakteristika

- Počet obyvatel, hustota zalidnění.
- Věková struktura obyvatel – převažují senioři, mladí lidé, rodiny s dětmi?
- Sociální a ekonomická situace – průměrné příjmy, zaměstnanost, vzdělání.

– Ekonomická charakteristika

- Hlavní průmyslové a ekonomické aktivity: Jaké sektory zde dominují? (průmysl, zemědělství, služby, technologie).
- Dopravní infrastruktura: Kvalita a dostupnost veřejné dopravy, hlavní silnice, železniční síť.
- Ekonomická stabilita: Rozvoj regionu, investiční projekty, podíl nezaměstnanosti.

2) Analýza environmentální situace

– Kvalita ovzduší

- Jaké jsou hlavní zdroje znečištění? (doprava, průmysl, lokální vytápění).
- Je oblast postižena smogem nebo emisemi NO₂, SO₂, CO₂?
- Jaká jsou data o kvalitě ovzduší z posledních let?

– Vodní zdroje

- Jaké vodní zdroje se v oblasti nacházejí (řeky, přehrady, podzemní vody)?
- Jaká je kvalita pitné a povrchové vody?
- Dochází v oblasti k problémům se suchem nebo záplavami?

– Biodiverzita a ochrana přírody

- Jaké chráněné oblasti nebo významné ekosystémy jsou zde?
- Dochází ke ztrátě biodiverzity, odlesňování, degradaci půdy?
- Jaké druhy rostlin a živočichů jsou ohrožené?

– Odpadové hospodářství

- Jak je řešen odpad ve městě? Třídění, recyklace, spalovny, skládky?
- Dochází k nelegálním skládkám nebo přetížení stávající infrastruktury?
- Jaké jsou místní plány na zlepšení?

3) Identifikace klíčových problémů a výzev

- Hlavní environmentální výzvy, kterým oblast čelí, např.:
  - Znečištění ovzduší – vysoká koncentrace emisí, průmyslové znečištění.
  - Nedostatek zelených ploch – málo parků, lesů, městské zeleně.
  - Nadměrná doprava – hustý provoz, hluková zátěž, málo cyklostezek a MHD.
  - Vysoká energetická náročnost – staré budovy, neefektivní vytápění, nedostatek OZE.
  - Problémy s vodním hospodářstvím – sucha, povodně, nízká kvalita vody.
  - Odpadové hospodářství – nedostatečné třídění, problém s odpady.

- Jaký problém je nejzásadnější pro dané území?

4) Vazba na další strategické dokumenty v území

- Prozkoumejte strategické a územní dokumenty města / regionu:
  - Strategie udržitelného rozvoje města / kraje.
  - Územní plán – jaké využití území je plánováno?
  - Plány adaptačních a mitigačních opatření (klimatická strategie).
  - Cíle udržitelného rozvoje OSN (SDG), které jsou relevantní.

5) SWOT analýza udržitelného rozvoje vybraného území

– Silné stránky (S – Strengths)

- Jaké přírodní, ekonomické nebo sociální faktory podporují udržitelný rozvoj?
- Jaká infrastruktura již existuje (OZE, zelené plochy, efektivní doprava)?

– Slabé stránky (W – Weaknesses)

- Jaké jsou hlavní bariéry pro rozvoj adaptačních opatření?
- Jaké chybí investice nebo legislativní podpora?

– Příležitosti (O – Opportunities)

- Jaké dotační programy mohou financovat adaptaci?
- Jaké inovace mohou pomoci regionu v udržitelnosti?

• Hrozby (T – Threats)

- Jaké environmentální a klimatické hrozby mohou negativně ovlivnit region?
- Existují ekonomická nebo politická rizika pro implementaci opatření?

Zadání úkolu 1

Změna klimatu - Návrh adaptačního opatření pro město

- 1) Popis adaptačního opatření a jeho přínos pro město
- 2) Mapa / vizualizace umístění v území
- 3) Plán realizace, technologie, materiály
- 4) Rozpočet a financování (zdroje financování, odhad nákladů)
- 5) Napojení na strategie města a SDG cíle

Vaším úkolem je vybrat jedno adaptační opatření, které by pomohlo danému městu lépe se vypořádat s dopady změny klimatu. Navrhnete jeho implementaci do území, sestavte rozpočet, určete možné zdroje financování a zasadíte opatření do kontextu strategického a územního plánování města.

Podrobné instrukce k jednotlivým bodům

Změna klimatu - Návrh adaptačního opatření pro město

1) Výběr adaptačního opatření

- Vyberte jedno konkrétní opatření, které by pomohlo městu lépe čelit změně klimatu, například:
  - Zachytávání dešťové vody (retenční nádrže, propustné povrchy, zelené střechy)
  - Zeleň ve městě (zelené střechy, výsadba stromů, parky)
  - Protipovodňová opatření (mokřady, prohloubení koryt řek, ochranné hráze)
  - Ochrana před vlnami veder (chlazené zóny, stínění veřejných prostor, vodní prvky)
  - Obnova krajiny a zalesňování (revitalizace ploch, podpora biodiverzity)

Kritéria výběru:

- Jaké klimatické výzvy město řeší?
- Jaké územní podmínky (velikost, hustota zástavby, blízkost vody) zde existují?
- Jaké jsou ekonomické, sociální a ekologické přínosy opatření?

2) Implementace do území a plán realizace

- Navrhněte, jak bude opatření realizováno v konkrétní lokalitě města.
- Kde přesně bude realizováno? (park, sídliště, průmyslová zóna, centrum)
- Jak ovlivní okolní prostředí? (dopad na dopravu, veřejný prostor, občany)
- Jaké technologie, materiály a metody budou použity?
- Jak bude opatření začleněno do územního plánu města?

3) Rozpočet a financování

- Sestavte odhadovaný rozpočet projektu:
- Náklady na materiál, technologie, pracovní sílu.
- Dlouhodobé provozní náklady a údržba.
- Najděte možné zdroje financování:
  - Evropské fondy (Modernizační fond, OPŽP, InvestEU, LIFE)
  - Národní programy (Nová zelená úsporám, Národní plán adaptace)
  - Místní rozpočet města, veřejné a soukromé investice

4) Kontext strategie a územního plánování

- Jak váš návrh zapadá do širších strategických plánů města a regionu?
- Odpovídá návrh místnímu strategickému plánu (např. strategie udržitelnosti, klimatická strategie)?
- Je v souladu s územním plánem města?
- Jak přispívá k Cílům udržitelného rozvoje OSN (SDG)?

Formát

- Název strategie včetně platnosti dokumentu
- Titulní strana
- Údaje o zpracovateli
- Rok zpracování

- **Celkový rozsah úkolu 1: 10 – 15 normostran (včetně tabulek, bez obrázků a grafů)**

Datové zdroje

– Webové stránky obcí

– Obyvatelstvo

- ČSÚ Veřejná databáze <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>
- ČSÚ Sčítání obyvatel <https://www.scitani.cz/vysledky>
- ČSÚ – Regionální časové řady - https://csu.gov.cz/regionalni_casove_rady
- ČSÚ – Územně analytické podklady - [ČSÚ a územně analytické podklady | Statistika](#)
- ČSÚ – Registr ekonomických subjektů [Registr ekonomických subjektů | Statistika](#)
- MPSV - Statistiky nezaměstnanosti - <https://data.mpsv.cz/>

– Rozpočet

- Webové stránky obcí
- Monitor státní pokladny <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Datové zdroje

– Životní prostředí

- Data a publikace CENIA - <https://cenia.gov.cz/#vystupy>
- AOPK ČR – ISOP <https://portal.nature.cz/>
- Český hydrometeorologický ústav (ovzduší, hydro, meteo, klima) - <https://www.chmi.cz/>
- Intersucho [Intersucho](#)
- CzechGlobe <https://www.klimatickazmena.cz/cs/>

– Mapy

- Národní geoportál INSPIRE <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

– Strategické dokumenty

- <https://www.databaze-strategie.cz/>

– Katastr nemovitostí

- <https://nahlizenidokn.cuzk.gov.cz/>

Metodické podklady

- Metodika tvorby programu rozvoje obce
- Řízení rozvoje obce
- SWOT analýza v rámci veřejné strategie
- SWOT analýza

Inspirace

[Strategický plán rozvoje městské části Brno-Líšeň](#)

[SECAP pro Mokrá-Horákov](#)

[Program rozvoje obce Bohutice](#)

[Strategie rozvoje obcí Oldřišov](#)